

# Välkomna till Politikerforum

Forum för hållbar regional utveckling

Mötet börjar 09.00

3 oktober 2025



# Politikerforum

Forum för hållbar regional utveckling

Pass 2: Nationell plan för  
transportinfrastruktur

3 oktober 2025



## Nationell plan för transportinfrastruktur

Politikerforum 2025-10-03

Anna Hed, SKR



Tillbakablick frågeställningar  
Politikerforum 2024-05-31

### Var står vi idag?

- ☐ Ekonomi, nivå på ramar, finansieringsformer och vikten av långsiktighet
- ☐ EU-perspektiv, stråkperspektiv inom landet och över gränser
- ☐ Lokala och regionala förutsättningar
- ☐ Dialog och ökat lokalt och regionalt inflytande



## Dialog och ökat lokalt och regional inflytande

Regionala och lokala mål behöver beaktas mer. Samverkan med de regionalt utvecklingsansvariga är avgörande för ett tillgängligt och konkurrenskraftigt Sverige.



## Politikerforum

Forum för hållbar regional utveckling

### Pass 3: SVESAM – Utredningen för Sveriges sammanhållna utveckling

3 oktober 2025



## SVESAM – vårt uppdrag och vi

### Vårt uppdrag i korthet

- Förslag till *inriktning och utformning* av den framtida regionala utvecklingspolitiken och landsbygdspolitiken – struktur och styrning viktigt men också politikens innehåll och finansiering
- *Riksrevisionens granskning* av regionala utvecklingspolitiken (RiR 2022:8)
- Kopplingar till *EU:s sammanhållningspolitik* och *landsbygdspolitik*
- Slutbetänkande *1 juni 2026* – har lämnat delbetänkande SOU 2025:85

### Vi som jobbar i utredningen

- Martin Olauzon, särskild utredare
- Anna Hedberg, utredningssekreterare
- Per Helldahl, utredningssekreterare
- Jonas Widell, utredningssekreterare/jurist

## Experter och sakkunniga

### Experter:

- Lars Wikström, Tillväxtverket
- Torbjörn Danell, Tillväxtanalys
- Ingela Nilsson, Sametinget
- Ulrika Holmgren, Landsbygdsnätverket
- Maria Wikhall, Statskontoret
- Katarina Ljunggren, Länsstyrelserna
- Karin Hermansson, Regionerna
- Ellinor Ivarsson, SKR
- Klas Fritzson, Hela Sverige ska leva
- Jonas Nordin, Företagarna
- Josefina Syssner, Linköpings universitet
- Hallgeir Aalbu, Norska Regeringskansliet

### Sakkunniga:

- Örjan Hag, Landsbygds- och infrastrukturdep.
- Alexandra Helgesson, Landsbygds- och infrastruktur
- Frida Nordholm, Landsbygds- och infrastruktur
- Alexander Bjerner, Finansdepartementet
- Felicia Andreassen, Finansdepartementet
- Karl Westberg, Klimat- och näringslivsdep.

## Delbetänkande ”i halvtid” -SOU 2025:85



- Innehåller ett färdigutrett förslag; samråd med civila samhället
- Resonemang om förutsättningar för ökad tydlighet och stärkt samverkan:
  - Ansvar och styrning,
  - Samordning och samverkan,
  - Ett eller två politikområden?
- Tre övergripande värden: *territoriell sammanhållning, effektiv och platsbaserad samordning samt lokal och regional förankring*
- Remiss t.o.m. 7 oktober – Hearing 23 oktober (Regeringskansliet inbjudare)

## Vägen mot ett slutbetänkande 2026

- Mål och prioriteringar för framtidens territoriella politik – långsiktig inriktning
- Ett eller två politikområden – landsbygdernas betydelse i politiken
- Regionernas roller och uppgifter – vad behöver utvecklas/förtydligas?
- Det gemensamma ansvaret för staten och regionerna
- Hur ska staten styra mer sammanhållet och organisera sig själv?
- Kommunernas roll i regional utveckling och landsbygdspolitik
- Näringslivets behov – ramvillkor och/eller riktade insatser?
- Civilsamhället och akademien – samverkan i fokus
- Finansiering och fördelning av resurser – för framtidens politik

## Frågor till regionföreträdarna

- Hur ser regionerna på behovet av utveckling och förtydligande av uppdraget om regionalt utvecklingsansvar enligt lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar och förordningen (2017:583) om regionalt utvecklingsarbete?
- Hur ser regionerna på den nationella strategin för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 och dess roll i styrning och inriktning av politiken?

## Välkomna att höra av er!

[martin.olauzon@regeringskansliet.se](mailto:martin.olauzon@regeringskansliet.se)  
070-238 48 78

[anna.hedberg@regeringskansliet.se](mailto:anna.hedberg@regeringskansliet.se)  
076-145 73 19

[per.helldahl@regeringskansliet.se](mailto:per.helldahl@regeringskansliet.se)  
08-405 29 53

[jonas.widell@regeringskansliet.se](mailto:jonas.widell@regeringskansliet.se)  
076-762 64 86

[li.svesam@regeringskansliet.se](mailto:li.svesam@regeringskansliet.se)

# Utredningen för Sveriges sammanhållna utveckling – Svesam (LI 2024:06)

## Inledande inspel

Anna Hed, SKR

### En territoriell politik måste ta sin utgångspunkt i lokala och regionala förutsättningar och behov

- Ett förtydligat uppdrag i lagen om regionalt utvecklingsansvar ger
  - ett tydligare mandat
  - bättre förutsättningar för samverkan och en mer långsiktig planering
- Det behöver dock fortsatt finnas utrymme för regionala prioriteringar och anpassningar
- Det är i mötet mellan den statliga styrningen och den lokala/regionala självstyrelsen som utvecklingen ska ske
- Ett utökat uppdrag måste åtföljas av långsiktig (grund-) finansiering

### Den nationella strategin är inte tillräcklig för att främja medverkan från statliga myndigheter i det regionala utvecklingsarbetet

- Tvärsektoriell styrning av resurser inom många utgiftsområden är centralt för politikens genomförande
- Det bör bli mer tydligt och transparent hur andra utgiftsområden ska bidra till utvecklingen i hela landet
- Myndigheterna behöver ta större territoriella hänsyn inom sina verksamheter och uppdrag
- Sektorsmyndigheterna kan genom ökad dialog och närvaro i regionerna få en bättre förståelse för den kommunala och regionala kontexten
- Nationella myndigheters roll och bidrag behöver konkretiseras och tydliggöras i regleringsbrev
- Länsstyrelsen har en viktig roll när det gäller att samordna statliga intressen på regional nivå

## Politikerforum

Forum för hållbar regional utveckling

### Pass 4: Industristrategin samt Accelerationskontoret

3 oktober 2025



# Sveriges industristrategi: för en teknikledande och konkurrenskraftig industri i en ny omvärld

Sara Modig, Politikerforum 3 oktober 2024

## Bakgrund

- Pandemi
- Geopolitiska spänningar
- Säkerhetsläget
- Teknikrace
- Klimatförändringar

## Varför just en industristrategi?

- Grundbult i ekonomin
- Industriföretag exporterade för 3 500 miljarder kronor (motsvarar 55 % av BNP)
- Sysselsätter 800 000 personer
- Driver teknikutveckling
- Näringslivet står för 74% av Sveriges FoU-investeringar (industrin för 58% av dessa)
- En fossilfri industri är en nyckel till klimatomställning
- Viktig del av det civila försvaret och försörjningsberedskap

## Syfte

- Strategin syftar till att ge förutsättningar för en växande teknikledande och fossilfri industri som ökar Sveriges konkurrenskraft och motståndskraft

## Fyra huvudområden

- Forskning och innovation som möjliggör teknikledarskap
- Motståndskraft och försörjningsberedskap i osäkra tider
- Riskdelning och finansiering för en växande industri i omställning
- Grundläggande ramvillkor som skapar förutsättningar för industrins etableringar och expansion
  - i) energiförsörjning; ii) regelförenkling och tillståndprocesser; iii) infrastruktur; iv) kompetensförsörjning

## Regionernas roll

- De regionala Fol-systemen och ekosystemen
- Regionala styrkeområden och satsningar
- Regionala kapaciteten att ta emot stora etableringar och expansioner
- Regionernas roll för kompetensförsörjning
- ...
- ...



## Accelerationskontoret för att underlätta industrins omställning (KN2024/05)

Industrisamordnare Jonas Lundström

## Stärkt konkurrenskraft med grön omställning

- Sverige och Europa tappar i tillväxt
- Svenska företag leder den gröna omställningen
- Tre skäl varför den gröna omställningen behöver snabbas på
  - ✓ Minskade utsläpp för att nå klimatmålen
  - ✓ Möta geopolitiska spänningar
  - ✓ Stärka svensk konkurrenskraft



29

## Accelerationskontorets uppdrag

"Syftet med Accelerationskontorets uppdrag är att öka takten i klimatomställningen och stärka svensk konkurrenskraft".

- Industrisamordnare Kristian Alvendal och Jonas Lundström
- Röja hinder, lösa målkonflikter, effektivisera beslutsprocesserna
- Analys- och kartläggningsuppdrag
- Förhandlingsmandat
- Teckna överenskommelser
- Föreslå författningsändringar
- Kommunernas incitament att attrahera och ta emot stora företagsinvesteringar



4

## Tilläggsdirektiv till Accelerationskontoret

- Analysera vilka incitament kommuner har att attrahera och ta emot stora företagsetableringar och företagsexpansioner som är viktiga för svensk ekonomi, konkurrenskraft och klimatomställning
- Förslag kreditgarantier
- Analysera huruvida EU:s statsstödsregler hindrar eller begränsar möjligheterna för staten att genomföra förslagen
- Säkerställa att förslagen inte påverkar skatteområdet
- Lämna nödvändiga författningsförslag
- Referensgrupp
- Uppdraget redovisas i form av en SOU den 14 maj 2026



31



[www.accelerationskontoret.se](http://www.accelerationskontoret.se)



[kn.accelerationskontoret@regeringskansliet.se](mailto:kn.accelerationskontoret@regeringskansliet.se)



[@Accelerationskontoret](https://www.linkedin.com/company/accelerationskontoret)



# Industristrategin och Accelerationskontoret

Anna Hed, SKR

## Industristrategin

- Innehåller flera områden som är viktiga för SKR:s medlemmar
  - Riskdelning och finansiering – här krävs delat ansvar och förutsägbarhet för våra etablerings- och omställningskommuner
  - Kompetensförsörjningsfrågan – stor utmaning framåt som SKR:s medlemmar lyfter allt tydligare.
- Viktigt att skapa goda förutsättningar utifrån strategins ambitioner
  - Utpekad nationell aktör som samordnar insatser under hela processen vid en etablering/expansion.
  - Bredare grepp för att lösa kompetensbristen

## Accelerationskontoret

- SKR bidragit med inspel på konkreta åtgärder utifrån Accelerationskontorets tilläggsuppdrag:
  - Tydligare ansvars- och rollfördelning – ökad förutsägbarhet och bättre samordning från nationell nivå
  - Ökat bostadsbyggande
  - Tydliggör ansvarsfördelningen vid finansiering av transportinfrastruktur
  - Avgörande kompetensförsörjning
- Inväntar respons – erbjudit fördjupad diskussion inom inspelen



## Industristrategin och Accelerationskontoret

Politikerforum  
2025-10-03

## Tillväxtverkets tre roller i industripolitiken



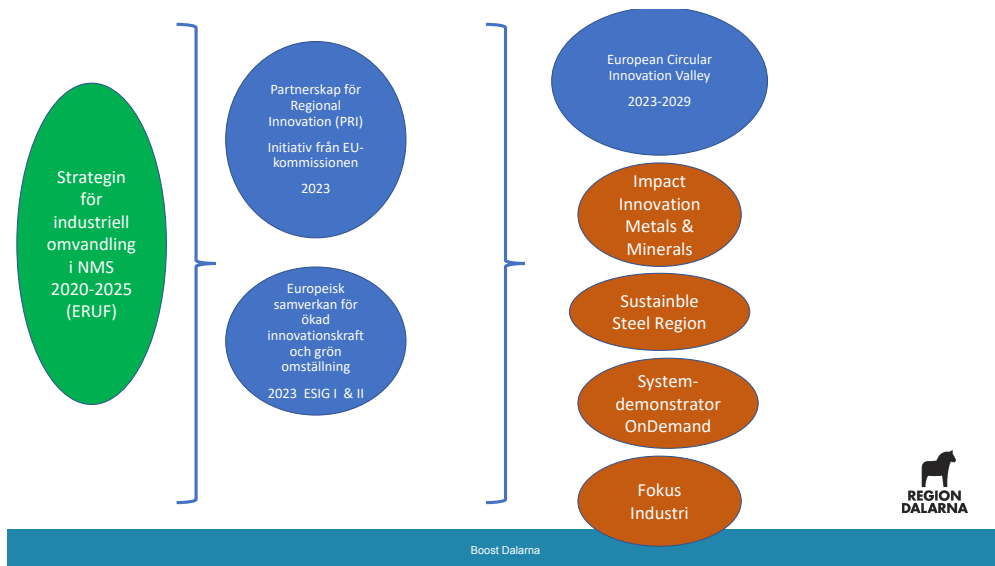
## Uppdraget Industrins konkurrenskraft och gröna omställning 2024-2026

- Genomföra och förstärka insatser för att definiera och undanröja hinder för industrins konkurrenskraft och gröna omställning i hela Sverige
  - analyser som leder till ökad kunskap om och ökad takt i industrins omställning.
  - pilotinsatser och projektverksamhet
  - medlen från uppdraget får bland annat användas för att medfinansiera insatser hos andra berörda myndigheter.
- » [Uppdrag till Tillväxtverket att genomföra insatser för industrins konkurrenskraft och gröna omställning - Regeringen.se](#)
- » [Industrins konkurrenskraft och gröna omställning - Tillväxtverket](#)
- Uppdraget ska genomföras i nära kontakt med Accelerationskontoret



## Strategi för industriell omvandling i Norra Mellansverige 2020-2025



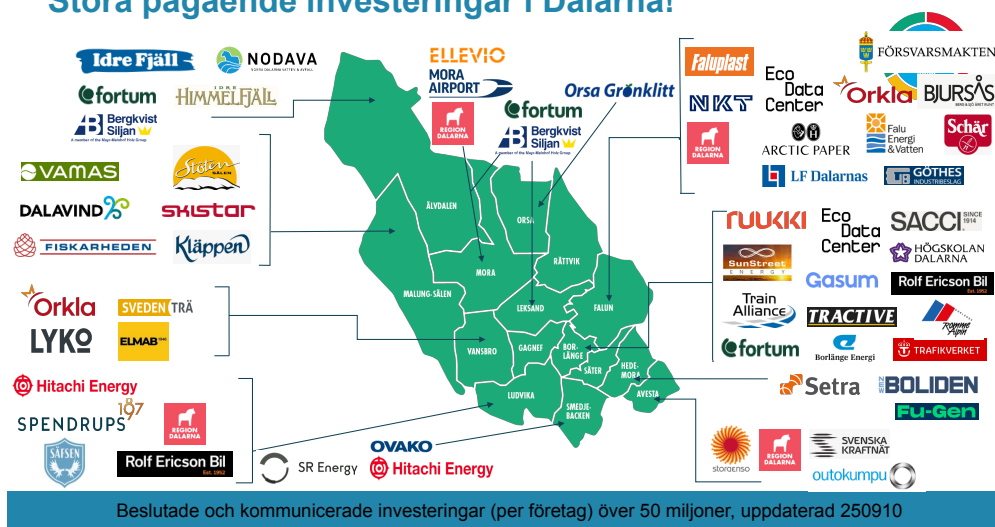


European Circular Innovation Valley Co-funded by the European Union Valley Office Meeting

## Regional Innovations knutpunkt (RIV)

ECIV's mission is to drive the creation of a more sustainable and prosperous Europe by transforming traditional EU value chains into interconnected, innovative, and circular systems, ultimately establishing a thriving circular economy ecosystem by 2050.

## Stora pågående investeringar i Dalarna!



## Politikerforum

Forum för hållbar regional utveckling

### Pass 5: Budgetpropositionen för 2026

3 oktober 2025

Regeringskansliet Landsbygds- och infrastrukturdepartementet 46

# En budget för hårt arbetande människor



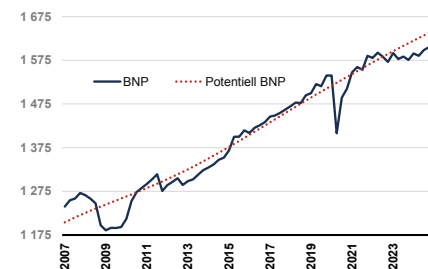
2025-10-03

## Sverige befinner sig i lågkonjunktur



### BNP och potentiell BNP

Fasta priser, miljarder kronor, säsongsrensade kvartalsvärden



Källor: SCB och egna beräkningar.

- En återhämtning påbörjades 2024
- Men trenden bröts av tullbesked som ledde till osäkerhet och pessimism

## Framtidstro är nyckeln till återhämtning



### Förutsättningar

Dämpad utveckling i omvärlden

Fortsatt förhöjd osäkerhet

Svag köpkraft och oro för ekonomin

Inhemsk efterfrågan är nyckeln till ekonomisk återhämtning

### Medel

Stärkt köpkraft

Stärkt arbetslinje

## Bättre villkor för företagare



**Lägre avgifter**  
för att anställa unga



**Stora satsningar**  
på AI och data



**Sänkt skatt**  
för fåmansföretag



**Lägre kostnader**  
genom förenklingar

Foto: Maskot/Folio

## Satsningar för fler i arbete



- Utbyggnad av yrkeshögskolan och yrkesutbildningen för vuxna på gymnasial nivå
- Förbättrad matchning

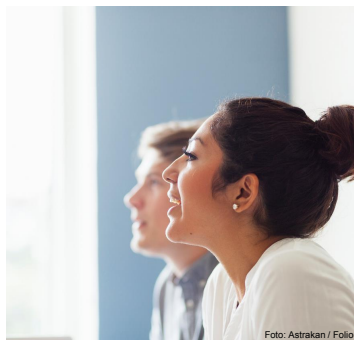


Foto: Astrakan / Folio

## Största reformpaketet i skolan på 30 år



- **4,3 mdkr** till skolan 2026
- **14 mdkr** de kommande tre åren
- Stärkt trygghet och studiero
- Ordning i skolsystemet
- Reglering av lärarnas undervisningstid



Foto: Maskot / Folio

**8,3**  
miljarder kronor  
till vård och  
omsorg

- Kortade vårdköer
- Stärkt vård för sexuellt våldsutsatta
- Fortsatt satsning psykiatrisk vård inklusive ätstörningsvård
- Fortsatt satsning på flickors och kvinnors hälsa
- Förlängning av äldreomsorgslyftet
- Vattkoppsvaccination för alla barn

Foto: Johnér

**Satsningar på lägre utsläpp**

- **1,5 mdkr** i förstärkning av Klimatklivet
- Förlängd klimatpremie för lätta lastbilar
- Skattefrihet för förmån av laddel

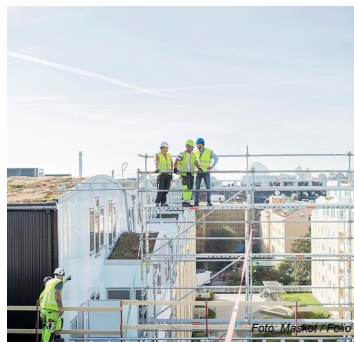
**Renare miljö och giftfri vardag**

- **1,8 mdkr** kommande tre åren, varav **558 mkr** 2026
- Skötsel av värdefull natur
- Miljöövervakning
- Minskad övergödning och spridning av PFAS-gifter

Foto: Maskot / Folio

## Förutsättningar för ett bättre energisystem

- Etablering av ny kärnkraft
- Nya medel till Kraftlyftet
- Energieffektivisering av småhus



## Regional utvecklingspolitik

I budgetpropositionen framgår bl.a. följande om politikens inriktning:

- För att uppnå målet för den regionala utvecklingspolitiken ska villkoren för att bo, verka och leva i hela landet stärkas.
- Följande ska utvecklas i det statliga genomförandet:
  - omställning till en hållbar regional utveckling
  - betydelsen av ett territoriellt perspektiv
  - ett samordnat genomförande där ansvar och uppgifter mellan aktörer är tydliga
- SVESAM-utredningen – delbetänkande
- Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030
- EU:s sammanhållningspolitik

## Satsningar inom utgiftsområde 19 Regional utveckling och anslaget 1:1

- Anslaget anpassas till förväntade utgifter för medfinansieringen till Fonden för en rättvis omställning
- Återflöde av EU-medel till små och medelstora företag
- Stöd till dagligvarubutiker i gles- och landsbygder

## Landsbygdspolitik

Regeringen bedömer att målet för landsbygdspolitiken delvis har uppnåtts genom insatser inom UO23 och andra UO.

I budgetpropositionen framgår bl.a. följande om politikens inriktning:

- Landsbygdernas utveckling är avgörande för hela Sveriges framgång.
- En bredd av insatser behövs inom många utgiftsområden.
- Regeringen gör en översyn av landsbygdspolitiken med målsättningen om en samlad landsbygdspolitisk proposition våren 2026.

## Satsningar inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel



- Stärkt konkurrenskraft för mjölkproducenter
- Ökat stöd till jordbruket i norra Sverige
- Främjande av fiske till livsmedel
- Stärkt export och kompetensförsörjning
- Arbetet med att bygga upp beredskapslager inleds

## Exempel på satsningar inom andra utgiftsområden



- Ändringar i det kommunalekonomiska utjämnningssystemet
- Stöd för utveckling till en nära vård i gles- och landsbygder
- Stöd för näringslivets gröna omställning och bostadspolitisk utveckling framför allt i norra Sverige
- Satsningar på digitalisering och AI

## Politikerforum

Forum för hållbar regional utveckling

### Pass 6: EU:s kommande långtidsbudget

3 oktober 2025



## Nästa fleråriga budgetram (MFF),

Gustaf Lindgren

3 oktober 2025

# Förslagets innehåll

- Ny inriktning: säkerhet, försvar, konkurrenskraft, migration, energi och klimatförändringar
- Förenkling: styrning, färre rättsakter och program
- Ökad flexibilitet
- Ökad storlek på budgeten

## Ny struktur – från 7 till 4 rubriker



Rubrik 1: Ekonomisk, social och territoriell sammanhållning, jordbruk, välbefinnande i landsbygdsområden och marina områden och säkerhet

- 946 miljarder euro (fasta priser)
- Nationella och regionala partnerskapsplaner
  - Jordbruk
  - Fiske
  - Sammanhållningspolitik
  - Stöd till inre säkerhet, asyl och migration samt gränsförvaltning
- NGEU räntor och återbetalning

Rubrik 2: Konkurrenskraft, välbefinnande och säkerhet

- Totalt 522 miljarder euro (fasta priser)
- Konkurrenskraftsfonden
  - Grön omställning
  - Försvar och rymd
  - Digitalt ledarskap
  - Hälsa och bioteknik
- Horisont Europa

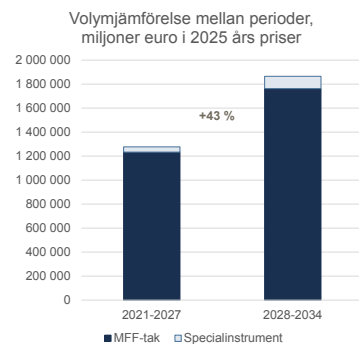
## Rubrik 3: Europa i världen

- Totalt 190 miljarder euro (fasta priser)
- Utvecklingssamarbete
- Internationella partnerskap
- Humanitärt bistånd
- Anslutningsstöd

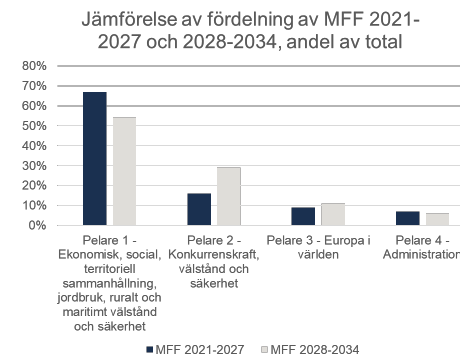
## Rubrik 4: Administration

- Totalt 104 miljarder euro (fasta priser)
- EU:s institutioners verksamhet, inklusive:
  - Arvoden
  - Löner
  - Pensioner

## Kraftig volymökning i MFF-förslaget



## Ny inriktning i budgeten



## Rättsstatens principer

- Efterlevnad av rättsstatsprincipen ska vara en förutsättning för utbetalning från alla fonder
- Stärkta villkor i Nationella och regionala partnerskapsplanerna (rubrik 1)

## Prestationsbaserat genomföranderamverk

- Stärkt resultatfokus
- Effektivare resursanvändning
- Ökad transparens och jämförbarhet
- Förbättrad planering och prioritering
- Stödja horisontella prioriteringar

## Regeringens ståndpunkter I

- Regeringen **välkomnar förslagets inriktning** som bättre avspeglar EU:s aktuella utmaningar och regeringens fyra prioriteringar: **kriget, konkurrenskraft, klimatet och kriminaliteten**.
- Sveriges **budgetrestriktiva linje** ligger fast.
- **Ukrainasäkra** budgeten
- **Förenkling**: enklare struktur, få tematiska områden och färre program
- **Flexibilitet**: behöver vara förenligt med sunda budgetprinciper
- Ökad möjlighet till strategisk styrning

## Regeringens ståndpunkter II

- **Rättstatlighet**: ska upprätthållas och utvidgas
- **Gemensam upplåning**: Sverige är emot ny gemensam upplåning
- **Finansiering**: Sverige är kritiskt till nya egna medel
- **Förnyade rabatter**

## Regeringens ståndpunkter III

- I **princip positiv** till ett nytt genomföranderamverk baserat på **prestationsbaserad** ansats.
- Förutsätter **relevanta mål** och **ändamålsenliga åtgärder**.
- Ramverket måste respektera medlemsstaternas **finanspolitiska autonomi, förvaltningssystem, arbetsmarknadsmodell**.

### EU:s långtidsbudget och framtida sammanhållningspolitik -Regionalt perspektiv

Politikerforum  
3 oktober 2025

## Regeringens ståndpunkter IV

- Välkomnar att all **gemensam regelverk** för genomförandet av alla EU:s program samlas i en förordning, samt harmoniseras
- Mål som stödjer EU:s **klimat- och miljöåtaganden** välkomnas.
- Oproportionerlig **administrativ börda** för medlemsstater och stödmottagare ska undvikas.
- Ramverket måste säkerställa **skyddet av EU:s finansiella intressen**.

### EU:s sammanhållningspolitik – av stor vikt för regional utveckling

- Medlen från EU:s sammanhållningspolitik utgör en stor andel av det regionala utvecklingskapitalet.
- Medlen har över tid bidragit till att vår region långsiktigt utvecklats inom en rad områden
- Vi ser tydligt att EU:s medel skapat kapacitet i den regionala utvecklingen genom att stärka både offentliga och privata aktörer.
- Över tid har medlen gynnat både målgrupper för enskilda projekt, strukturer i geografiska områden och Sveriges utveckling.
- Genom medlen från EU:s sammanhållningspolitik har ett tydligt flernivåstyre skapats där aktörer i våra regioner bidrar till nationella- och EU-prioriteringar.

## Ny MFF och förslag till sammanhållningspolitik

### Positivt:

- ✓ Inrättandet av ett gemensamt regelverk
- ✓ Förbättrad koordinering mellan fonder
- ✓ Förenklingsinitiativ
- ✓ En mer resultatbaserad styrning och finansiering



## Farhågor:

### En plan per land (NRPP):

- Ingen öronmärkning av medel till svenska regioner i ERUF
- Öppna formuleringar gällande partnerskapsprincipen och involvering av regionerna
- Inga krav på territoriella kapitel i NRPP
- Gleshetsmedlen saknas!

- Risk för centralisering, bristfällig involvering av regional nivå och en plan utan nödvändig territoriell ansats (jmf RRF)



## Farhågor:

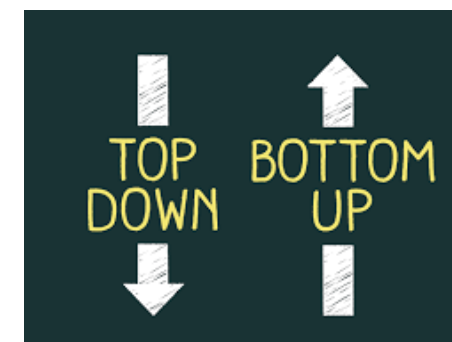


### Resultatbaserad finansiering:

- Prestationsbaserade modeller kan missgynna små aktörer
  - Möjligheten för innovativa insatser kan minska med resultatbaserad finansiering
  - Behöver kunna anpassas till kostnadsnivåer i glesa områden
  - Krav på reformer behöver anpassas till regionala förutsättningar
- Alternativa finansieringsformer behövs som tar hänsyn till olika förutsättningar hos aktörer och geografiskt

## Slutsats:

- Regionernas roll behöver tydliggöras och garanteras i planering och genomförande av NRPP
- En platsbaserad ansats är grunden för sammanhållningspolitiken och den regionala utvecklingspolitiken
  - Territoriella kapitel måste inkluderas i NRPP
- Genom verkligt flernivåstyre kan vi tillsammans se till att det svenska genomförandet gynnar både regioner, Sverige och EU!



# Politikerforum

Forum för hållbar regional utveckling

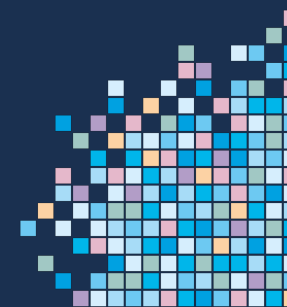
## Pass 7: Sveriges digitaliseringsstrategi 2025–2030

3 oktober 2025



# Sveriges digitaliseringsstrategi 2025-2030

Erik Slottnér, digitaliseringsminister



## Tydligare inriktning för digitaliseringspolitiken

- Syftet är att ange en tydlig inriktning för regeringens digitaliseringspolitik.
- Strategin innehåller ett övergripande mål som följs av kapitel mål (5 st.), delmål och 3 horisontella mål

## Övergripande mål

*Sveriges digitala omställning ska ge ökad medborgarnytta, bättre välfärd, stärkt konkurrenskraft, höjd säkerhet och minskad administration.*

# 1. Digital kompetens

## Kapitelmål:

Sverige ska stärka bas-, bredd- och spetskompetensen hos medborgarna med syfte att öka den digitala inkluderingen, öka användningen av ny teknik på arbetsplatsen samt förbättra innovations- och konkurrenskraften.



# 1. Digital kompetens, forts

- Exempel delmål:
  - alla ska vara digitalt inkluderade.
- Exempel planerade åtgärder:
  - Undersöka vad som krävs för att personer som inte själva kan hantera digitala tjänster får denna möjlighet genom digital fullmakt.
  - Uppdrag om att öka den grundläggande digitala kompetensen med särskilt fokus på AI.

# 2. Näringslivets digitalisering

## Kapitelmål:

Näringslivets digitala omställning ska öka för att stärka företagens innovationsförmåga, säkerhet, konkurrenskraft och hållbarhet.



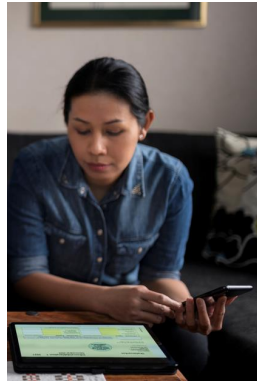
# 2. Näringslivets digitalisering, forts

- Exempel delmål:
  - Samverkan mellan stat, näringsliv och organisationer ska bidra till fler effektiva insatser för företagens digitala omställning (...).
  - Företagens kontakter med statliga myndigheter ska vara smidiga och enkla samtidigt som deras administrativa kostnader ska minska genom digital omställning (...).
- Planerad åtgärd:
  - Uppdrag till SCB gällande AI-användning bland svenska företag.
  - "Gemensam digital ingång" för medborgare och företag.

### 3. Förvaltningens digitalisering

#### Kapitelmål:

Sverige ska ha en offentlig förvaltning som förenklar och bidrar till minskad administration genom användarvänliga, säkra och trygga digitala tjänster som effektiviseras med hjälp av AI- och datadriven utveckling.



Finansdepartementet 95

### 3. Förvaltningens digitalisering, forts

- Exempel delmål:
  - Med AI och ny teknik ska den offentliga förvaltningen minska handläggningstider, förbättra kvaliteten och transparensen i beslutsunderlag samt leverera rättssäkra och långsiktigt hållbara tjänster som är inkluderande, lätta att använda/tillgångliga för medborgare/företag.
- Exempel planerade åtgärder:
  - Att utforska modeller där enskilda kan äga och ha kontroll över sin data, med särskilt fokus på AI-baserad utveckling.
  - Ta fram en moln-policy.

### 4. Velfärdens digitalisering

#### Kapitelmål:

Sverige ska erbjuda säkra välfärdstjänster av hög kvalitet som ger mer tid och förbättrad livskvalitet för mottagare av välfärdstjänster samt minskar administrationen och förbättrar arbetsmiljön för personalen.



Finansdepartementet 97

### 4. Velfärdens digitalisering, forts

- Exempel delmål:
  - Med hjälp av ny teknik, såsom AI, ska välfärdstjänster ges förutsättningar att bli mer förebyggande, personcentrerade och platsoberoende.
  - (...) medarbetare ska kunna lägga mindre tid på administration och få mer tid över för omsorgsskapande och patientnära arbete.
- Planerade åtgärder överlappar med förvaltningens digitalisering.

## 5. Konnektivitet

### Kapitelmål:

I Sverige och mot omvärlden ska det alltid finnas tillförlitlig konnektivitet så att det är möjligt att bo, leva och verka i hela landet. Den digitala infrastrukturen ska vara motståndskraftig, säker och främja konkurrenskraft, innovation och hållbarhet.



## 5. Konnektivitet

### Exempel delmål:

- Alla befolkade områden ska täckas av nät för mobila tjänster med god kapacitet (+ fokus på täckning längs allmänna vägar och järnvägar)
- Sverige ska proaktivt möta behoven av mobil konnektivitet inom nuvarande och framtida branscher.

### Exempel åtgärder:

- Stödja utbyggnaden av landbaserade kablar och fiberoptiska sjökablar längs prioriterade stråk i Östersjöregionen och globala stråk som knyter an Norden till den indopacifiska regionen och Nordamerika.
- Trafikverket har fått i uppdrag att vidta åtgärder för (...) erbjuda bättre mobiltäckning till tågresenärer.
- Vi förlänger bredbandskoordinatorerna.

## Strategiska horisontella mål genomsyrar alla fem områden

- **AI och ny teknik:** I Sverige ska AI och framväxande tekniker användas och utvecklas för att driva samhällsnytta, hållbar utveckling, konkurrenskraft och innovation.
- **Data:** Sverige ska ha en robust och säker nationell datainfrastruktur som möjliggör standardiserad, effektiv och hållbar delning och användning av data där den personliga integriteten värnas.
- **Säkerhet:** Sverige ska ha hög digital motståndskraft och tillförlitlighet för att användare och tjänster ska vara säkra och information ska vara säker.

## Uppföljning av strategin

- Regeringsuppdrag till Myndigheten för digital förvaltning och Post- och telestyrelsen om att stödja genomförandet av strategin.
  - Indikatorer
  - Följa upp mål/delmål
  - Föreslå åtgärder
  - Årlig digitaliseringskonferens

# Viktiga reformer under mandatperioden

## BP26 AI & Datapaket - 500 miljoner årligen, exempel:

- AI-verkstad & utökad sandlåda
- Medfinansiering AI-fabrik
- Medfinansiering AI-utveckling hälso- och sjukvård
- Ökad lagring och beräkningskapacitet Kungl. Biblioteket

## Andra reformer, exempel:

- Miljarder i bredbandsstöd
- "Avancerad digitalisering"
- PET

## Regionalt inspel Sveriges digitaliseringsstrategi 2025-2030

Richard Carstedt (S)  
Ordförande regionala utvecklingsnämnden

## Digitalisering går långsamt och fort på samma gång

Det är i år 30 år sedan vi startade det första gemensamma bredbandsprojektet i Västerbotten. Vi är dock inte ännu klara och bygger fortfarande ut bredbandsnätet.

Samtidigt försöker vi skapa regionala förutsättningar för att såväl offentlig sektor som näringslivet i Västerbotten ska kunna dra nytta av datadrivna innovationer och AI.



## Riktning, nytta och fokus

- Digitaliseringsstrategin är ambitiös, försöker ta ett välbehövligt helhetsgrepp och ge en tydlig riktning för Sveriges digitalisering vilket välkomnas.

- De fem målområden och de tre horisontella målen är alla relevanta och linjerar med EU:s digitala kompass.

- Strategins fokus på att förenkla vardagen och skapa nytta är bra liksom att den utgår från de som ytterst berörs; medborgare, invånare, företag, medarbetare, patienter och brukare.

- Att strategin inkluderar konnektivitet och ersätter den tidigare nationella bredbandsstrategin är bra.

- Det är nödvändigt att fokus flyttas från snabb utbyggnad till behov av ökad konnektivitet, hållbarhet, robusthet och säkerhet.



## Genomförandet

- Digitaliseringsstrategin innefattar ett stort antal målbilder och områden därigenom också många berörda aktörer.

- Med allt från ett flertal olika departement och myndigheter till regioner, kommuner och näringsliv krävs en stark och samordnad styrning och för att säkra genomförandet.

- Digitaliseringsstrategin övergripande mål är:

*Sveriges digitala omställning ska ge ökad medborgarnytta, bättre välfärd, stärkt konkurrenskraft, höjd säkerhet och minskad administration.*

Hur säkerställer vi tillsammans att invånarna och företagen samt medarbetarna i Dorotea, Sveriges minsta kommun, får möjlighet att vara delaktiga i att både uppnå och nyttja resultaten av denna målsättning?



## Hur får vi med alla?

- De fem minsta kommunerna i Sverige finns i Västerbottens. Alla har mindre än 3 000 invånare men ska samtidigt leverera samma välfärd och service till sina invånare och företag som en stor kommun.

- Även när de små kommunerna erbjuds nationella satsningar eller regionala samverkansinitiativ som är kostnadsfria eller till väldigt små kostnader har de ofta inte förmåga och kapacitet att ta emot dessa. Samma mönster kan vi se hos små- och medelstora företag.

- Vi behöver hitta nya modeller och metoder som kan ge små organisationer, inom såväl offentlig sektor som näringsliv, bättre mottagarkapacitet.

- Förutsättningar för att de ska kunna ta del av och nyttja digitaliseringens möjligheter och vara en del av det framväxande digitala samhället.



## Flernivåsamverkan

- Vi har nu en tydlig riktning för Sveriges digitalisering där myndigheter, regioner och kommuner kan utgå från en gemensam målbild.

- Finns förutsättningar för att vi ska kunna realisera denna målbild? Var och en för sig men också tillsammans.

- Vi behöver tillsammans utveckla en fungerande flernivåsamverkan där vi på ett bättre sätt kopplar ihop den nationella, regionala och lokala nivån i Sverige.

- Det som händer i Sverige händer alltid på lokal nivå, på en plats, men är beroende av vad som görs på regional och nationell nivå.



## Nationell finansiering av EDIH

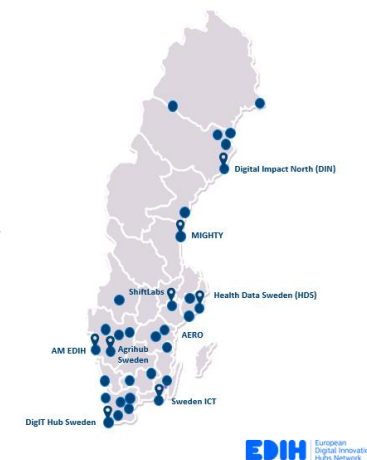
- Det finns i dag nio svenska hubbar som kvalificerat sig att vara Europeiska Digitala Innovationshubbar (EDIH). Fyra av dessa har haft finansiering från EU.

- Tre av dessa har valts ut av EU-kommissionen för fortsatt finansiering från EU via Digitalprogrammet under 2026 –2028. Ytterligare en kan tillkomma under våren 2026.

- Digitalprogrammet bidrar med 50% finansiering och ställer krav på 40% nationell och 10% regional medfinansiering.

- Vinnova, Digg och Tillväxtverket har fört diskussioner med Finansdepartementet om den nationella medfinansieringen av svenska EDIH.

- Departementet har i första hand ansett att berörda Regionalfondsprogram (ERUF) kan täcka den nationella medfinansieringen.



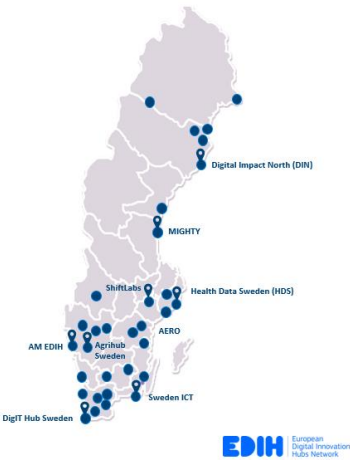
## Nationell finansiering av EDIH

- ERUF-programmen har inte tillräckligt med medel kvar för att täcka hela behovet. Hubbarna kan söka i flera regionala program men den administrativa bördan blir enorm och nyttan av medlen mindre.

- Programmet för ett digitalt Europa förslås i budgetpropositionen få ett ökat anslag med 100 Mkr per år 2026-2028.

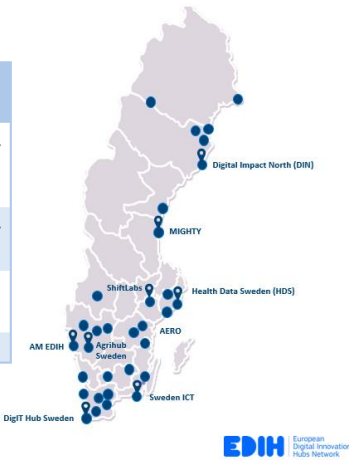
- Vinnova beslutar om medfinansieringen men samråder med ytterligare sju myndigheter. Myndigheterna är överens om att det utökade anslaget enbart räcker till att medfinansiera Health Data Sweden, den svenska EDIH som har högst ranking.

- Två av de svenska EDIH som finansieras av Digitalprogrammet saknar därmed ännu nationell medfinansiering. Ytterligare en kan tillkomma under våren 2026.



## Nationell finansiering av EDIH

Aktuella EDIH:er	Totalt (mnkr)	EU 50% (mnkr)	Nationellt 40% (mnkr)	Regionalt 10% (mnkr)	Involverade regioner
Health Data Sweden	50	25	20	5	Region Västerbotten, Region Stockholm, Region Kalmar län, Region Halland
Shift labs	45	22,5	18	4,5	Region Västmanland, (Västra Götaland, Region Stockholm)
Digit Hub	41	20,5	16,4	4,1	Region Skåne, Region Blekinge, Region Kronoberg
Summa	136	68	54,4	13,6	



## Nationell finansiering av EDIH

- Satsningen på EDIH ligger i linje med regeringens mål att stärka Sveriges digitala position och främja en hållbar och inkluderande digital utveckling.

- En nationell lösning behövs för den nationella medfinansieringen.

- Förslagsvis ges Tillväxverket i uppdrag att bistå de svenska hubbar som ännu saknar nationell medfinansiering via befintliga anslag och det nationella Regionalfondsprogrammet.

